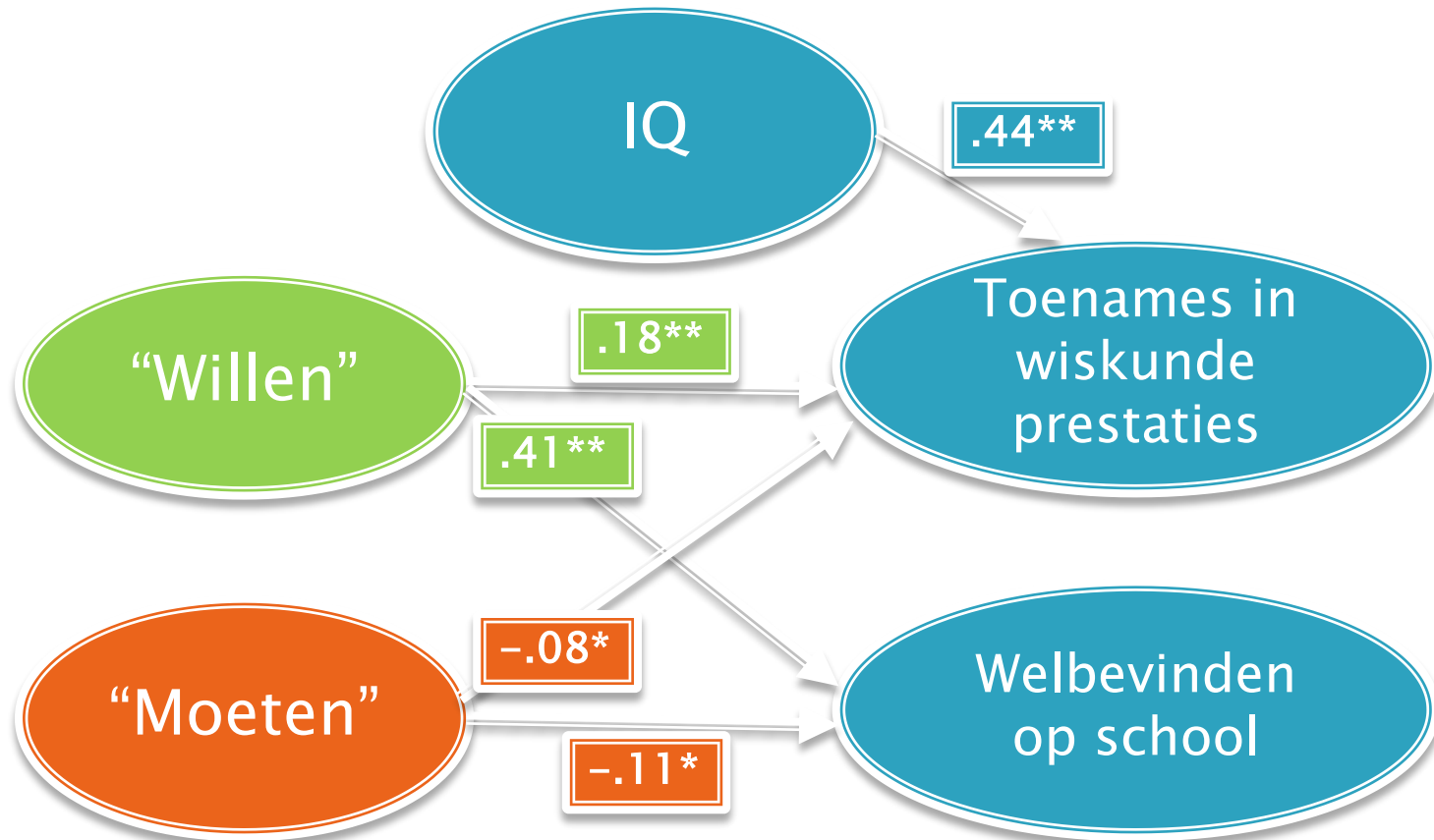
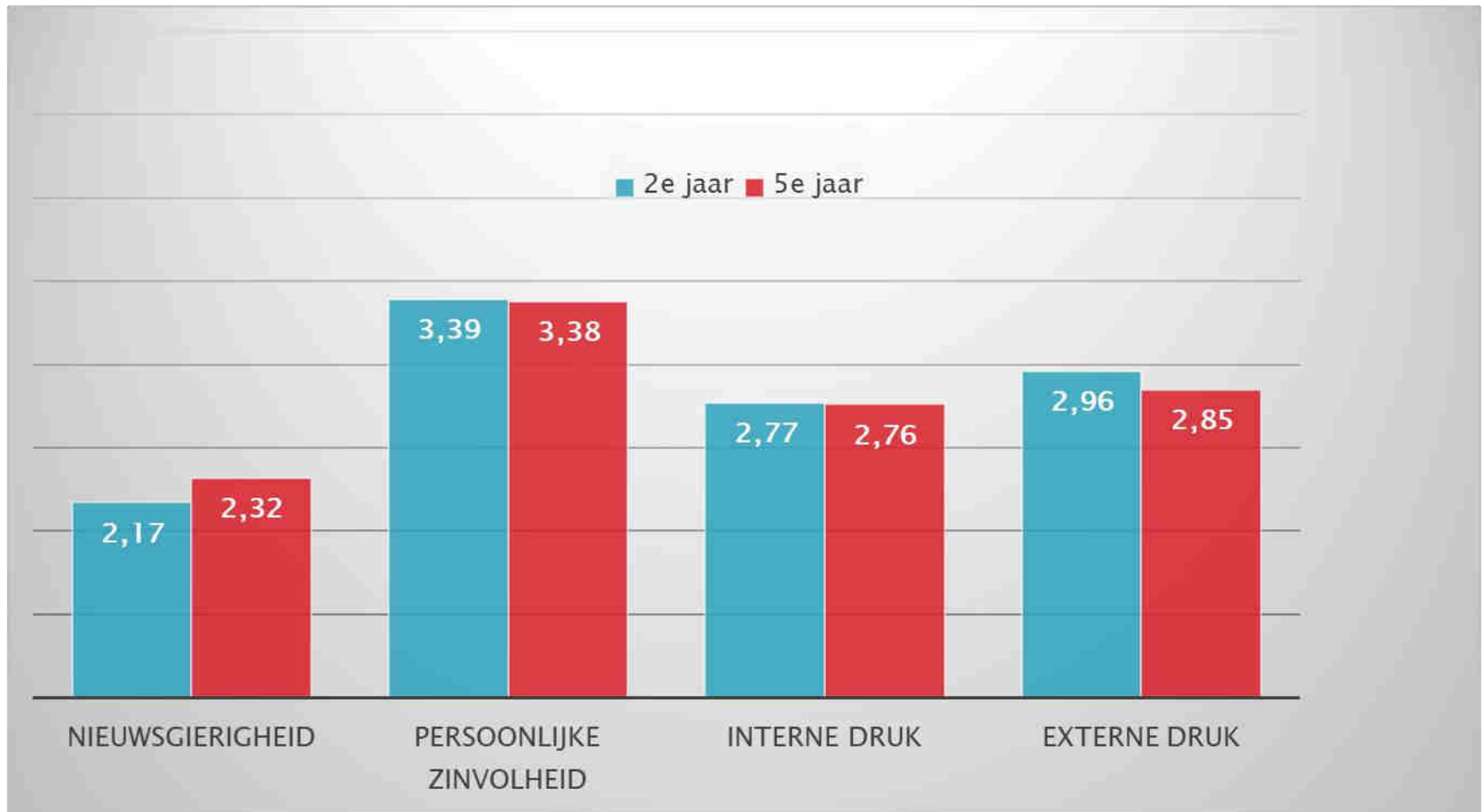

Willen en moeten in de overgang naar het secundair onderwijs

Boncquet, M., Soenens, B., Verschueren, K., Lavrijsen, J., & Vansteenkiste, M. (2019). *Killing two birds with one stone: The role of motivational resources in predicting changes in achievement and well-being beyond intelligence*. Manuscript submitted for publication.

Slecht nieuws!

howest

hoger onderwijs

PDC
CENTRUM VOOR
PSYCHOLOGISCH
BIJHOREN

KU LEUVEN

UNIVERSITEIT
GENT

Vrije
Universiteit
Brussel

VCLB
VRIJESCHOOL

GO!
ONDERWIJS
SCHOOLING

PROVINCIAAL
ONDERWIJS
VLAANDEREN

OVSG
De gemeenschappelijke school

Autonomieondersteuning en autonome motivatie voor school

Soenens, B., & Vansteenkiste, M. (2005). Antecedents and outcomes of self-determination in 3 life domains: The role of parents' and teachers' autonomy support. *Journal of Youth and Adolescence*, 34, 589-604.

Vansteenkiste, M., Zhou, M., Lens, W., & Soenens, B. (2005). Experiences of autonomy and control among Chinese learners: Vitalizing or immobilizing?. *Journal of Educational Psychology*, 97, 468-483.

Vasquez, A. C., Patall, E. A., Fong, C. J., Corrigan, A. S., & Pine, L. (2016). Parent autonomy support, academic achievement, and psychosocial functioning: A meta-analysis of research. *Educational Psychology Review*, 28, 605-644.

Waarom verkies je studierichting X?

Straf, beloning,
verwachting

Schaamte, schuld,
zelfwaarde

Persoonlijke
relevantie, zinvol

Geboeidheid,
interesse,
plezier

'om mijn ouders
niet te
ontgoochelen'

'omdat mijn ouders
dit liever hebben'

'omdat ik het beste
uit mezelf hoor te
halen'

'omdat ik hoor te
tonen dat ik een
vlijtige leerling ben'

'omdat ik dit een
zinvolle studie
vind'

'omdat deze
studie me
voorbereidt op
wat ik later wil
doen'

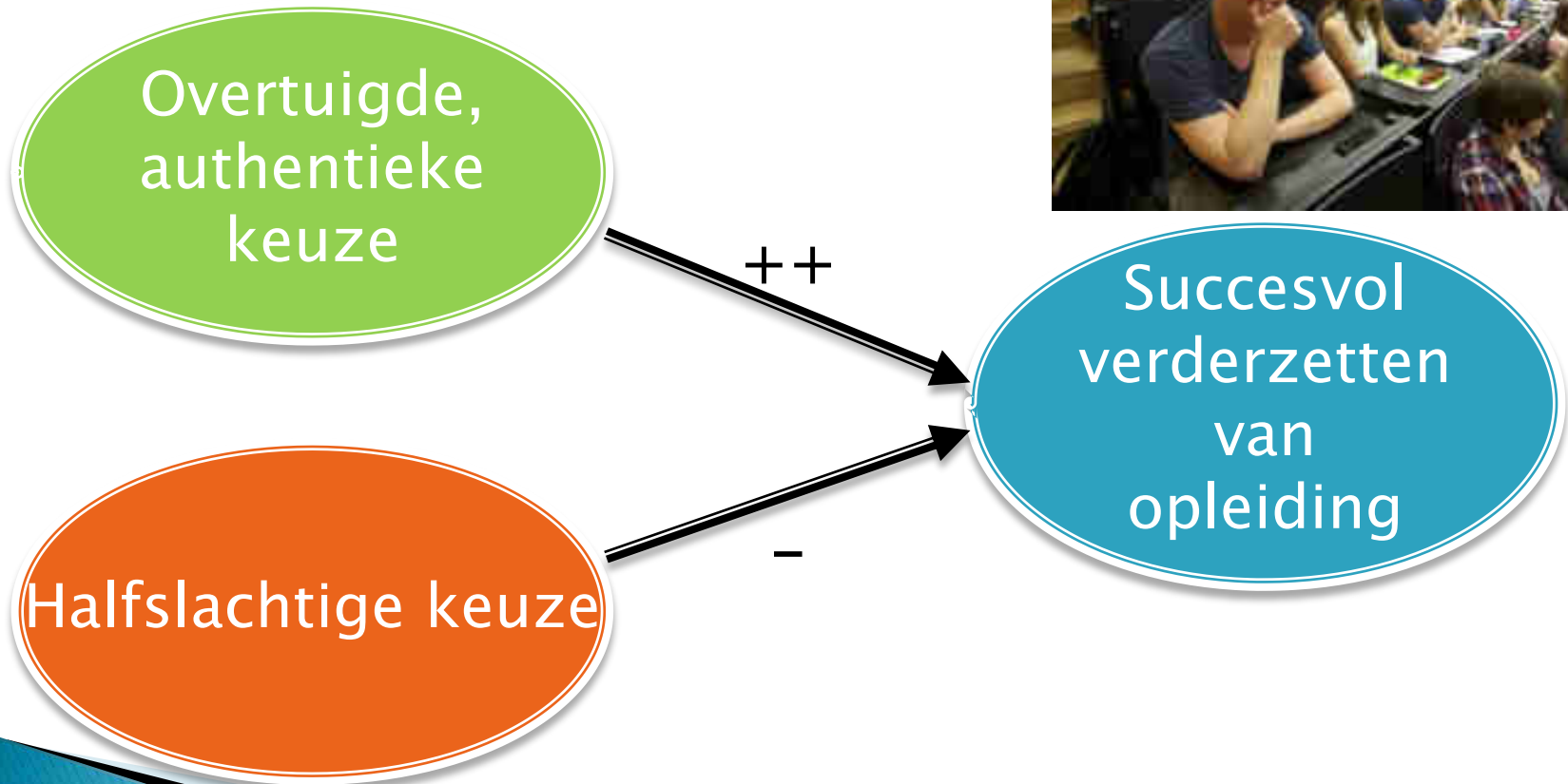
'omdat ik dit een
boeiende richting
vind'

'omdat ik door
deze richting
gefascineerd ben'

Halfslachtige,
inauthentieke
keuze

Overtuigde,
authentieke
keuze

Vereenzelviging met studiekeuze in het hoger onderwijs

Meens, E. E., Bakx, A. W., Klimstra, T. A., & Denissen, J. J. (2018). The association of identity and motivation with students' academic achievement in higher education. *Learning and Individual Differences*, 64, 54-70.

Vereenzelviging met studiekeuze in het secundair onderwijs

Het is gewoon lekkerder dweilen
als je weet, dat ondertussen tenminste
iemand probeert de was te repareren
- doesje -

Is autonomieondersteuning iets wat je hebt of niet hebt?

- ▶ In welke mate is autonomieondersteuning een stabiel kenmerk van ouders?
 - 75% of meer
 - Iets meer dan 50%
 - Ongeveer 50%
 - Iets minder dan 50%
 - Minder dan 25%

Is autonomieondersteuning iets wat je hebt of niet hebt?

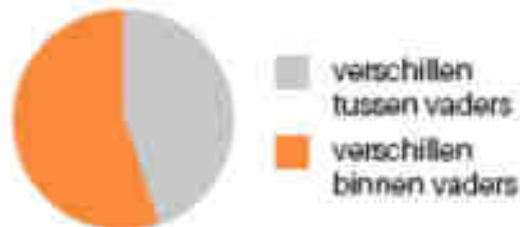
Autonomieondersteunend
opvoeden moeders

Controlerend
opvoeden moeders

Autonomieondersteunend
opvoeden vaders

Controlerend
opvoeden vaders

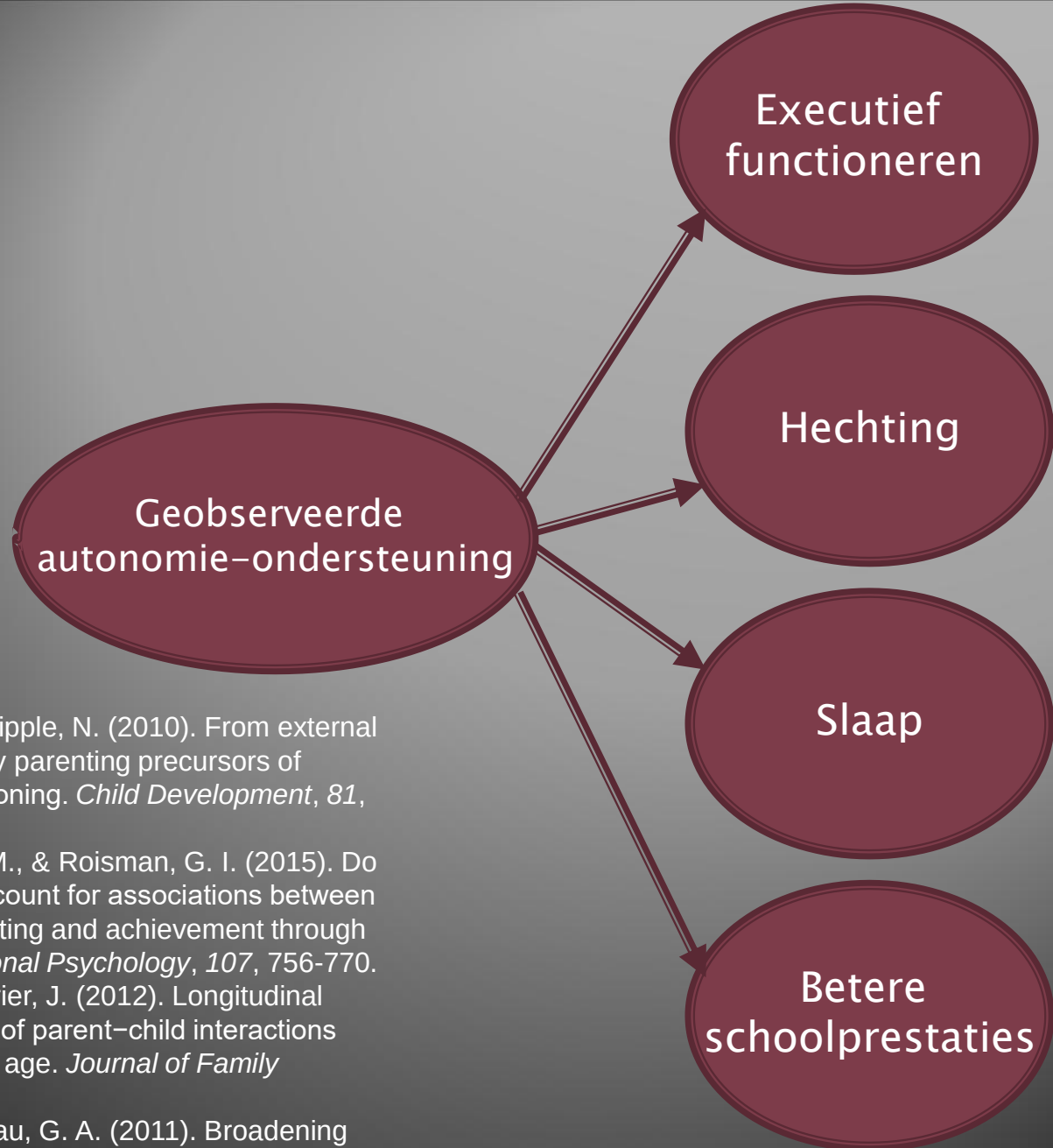
Dagelijkse variatie in opvoeding

- ▶ Goed nieuws: elke dag is een nieuwe kans!
- ▶ Eigen behoeftebevrediging is cruciaal
 - Zorgt voor energie
 - Maakt je mentale beschikbaarheid groter

Is autonomieondersteuning ook op jonge leeftijd relevant?

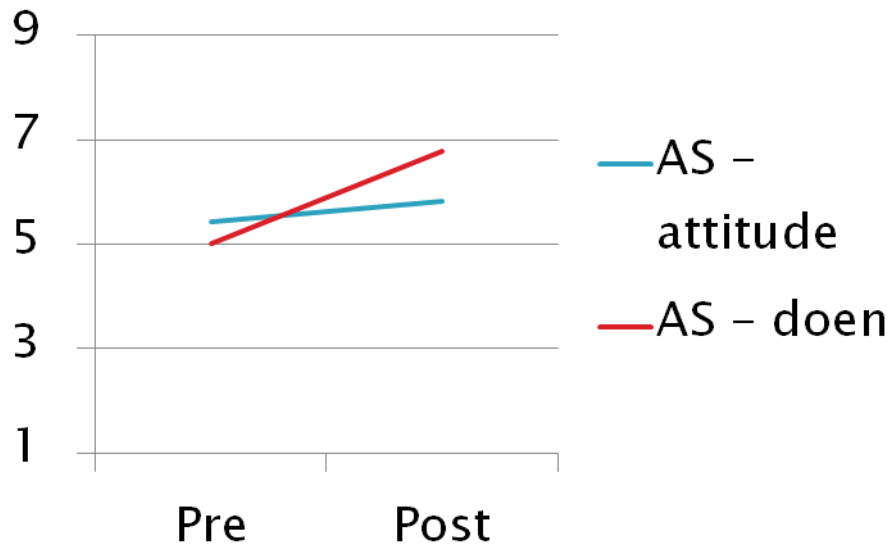
Bernier, A., Carlson, S. M., & Whipple, N. (2010). From external regulation to self-regulation: Early parenting precursors of young children's executive functioning. *Child Development, 81*, 326-339.

Bindman, S. W., Pomerantz, E. M., & Roisman, G. I. (2015). Do children's executive functions account for associations between early autonomy-supportive parenting and achievement through high school?. *Journal of Educational Psychology, 107*, 756-770.

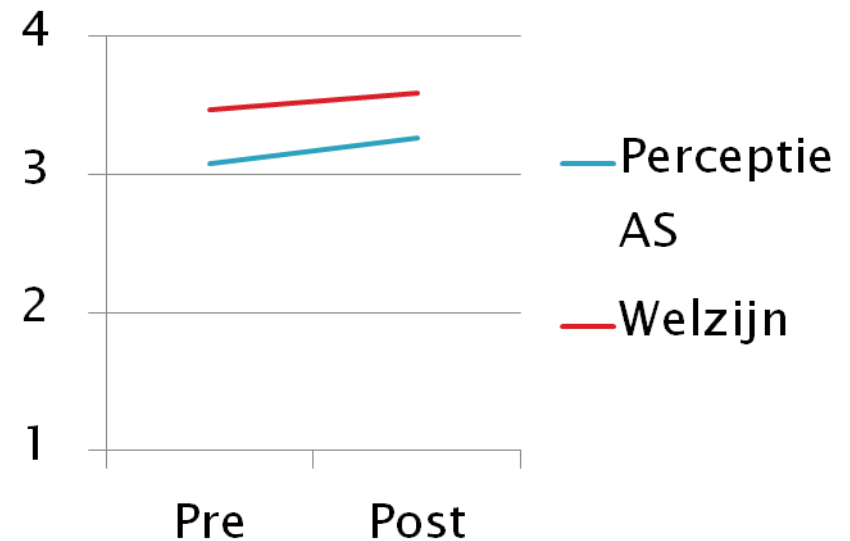
Bordeleau, S., Bernier, A., & Carrier, J. (2012). Longitudinal associations between the quality of parent-child interactions and children's sleep at preschool age. *Journal of Family Psychology, 26*, 254-262.

Whipple, N., Bernier, A., & Mageau, G. A. (2011). Broadening the study of infant security of attachment: Maternal autonomy-support in the context of infant exploration. *Social Development, 20*, 17-32.

Interventie omtrent autonomieondersteuning

Joussemet et al., 2014

Is autonomieondersteuning altijd even bevorderlijk voor iedereen?

Afstemmend

- Actieve interesse in de gevoelens, voorkeuren, en interesses van het kind
- Gevoelens valideren

Participatief

- Zin voor initiatief stimuleren
- Betekenisvolle keuzes inbouwen

Keuze aanbieden

Ik wil volgende activiteit doen (kruis aan):

Stuiperschilderen

Je dopt stuifballen en knikkers in een bord met verf en laat deze dan over je blad rollen of stuteren.

☐

Schilder in het donker

Met speciale verf maak je een mooi schilderij dat in het donker te zien zal zijn met een 'blacklight' lamp.

☐

Graffiti

Aan de hand van spuitbussen met verf, schilder je je kunstwerk met de verschillende stijlen.

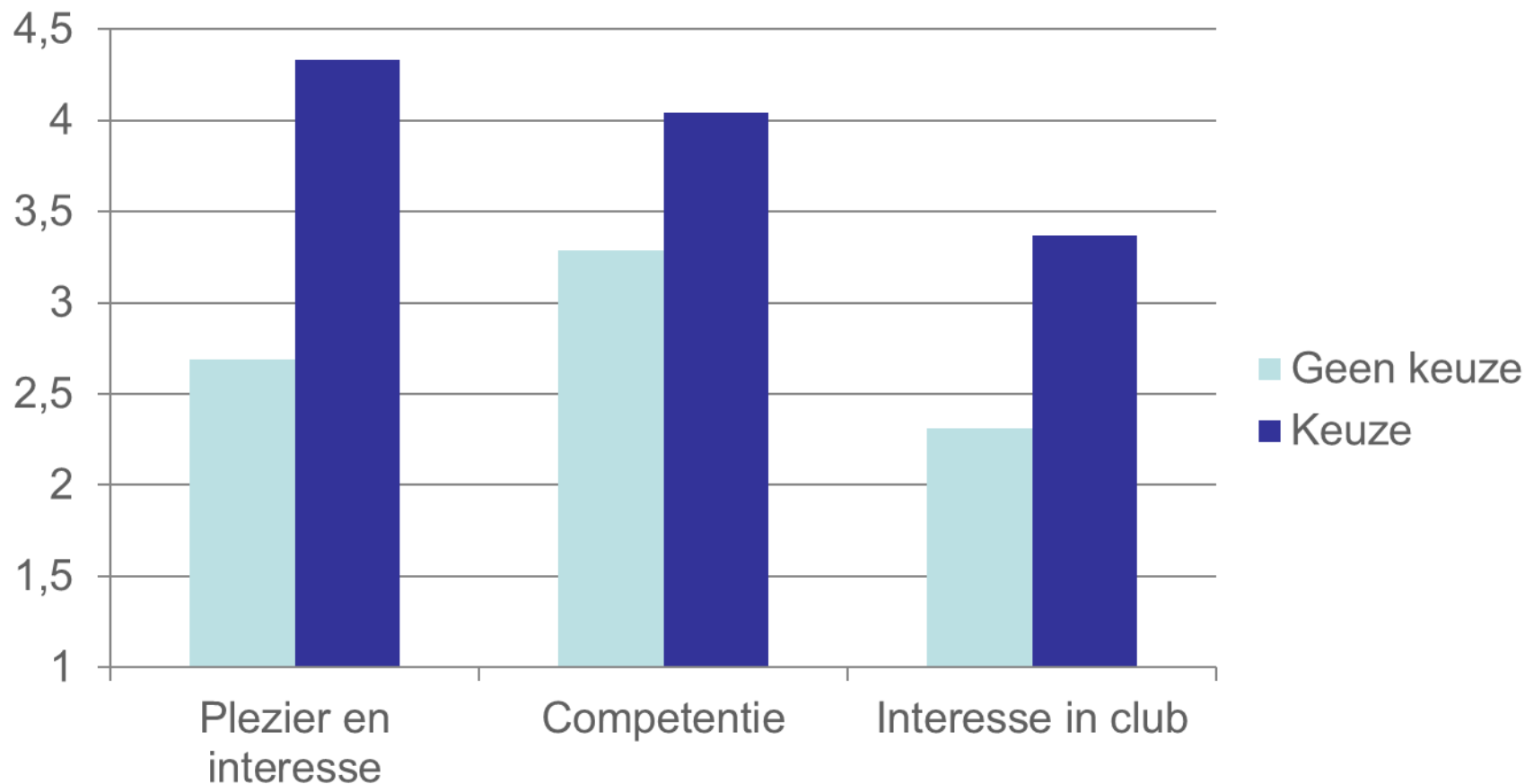
☐

Keuze aanbieden

Keuze ($n = 56$)	Geen Keuze ($n = 48$)
Deze ochtend heb jij jouw favoriete activiteit mogen aanduiden op een brief. Omdat er veel leerlingen zijn voor een beperkt aantal activiteiten, kan niet iedereen zijn eigen keuze krijgen. We hebben daarom overlegd met je leerkracht. Je leerkracht heeft beslist dat jijzelf mocht kiezen en dus kan je jouw favoriete activiteit doen.	Deze ochtend heb jij jouw favoriete activiteit mogen aanduiden op een brief. Omdat er veel leerlingen zijn voor een beperkt aantal activiteiten, kan niet iedereen zijn eigen keuze krijgen. We hebben daarom overlegd met je leerkracht. Je leerkracht heeft beslist dat jij beter iets anders zou doen dan wat je zelf had gekozen, namelijk ...

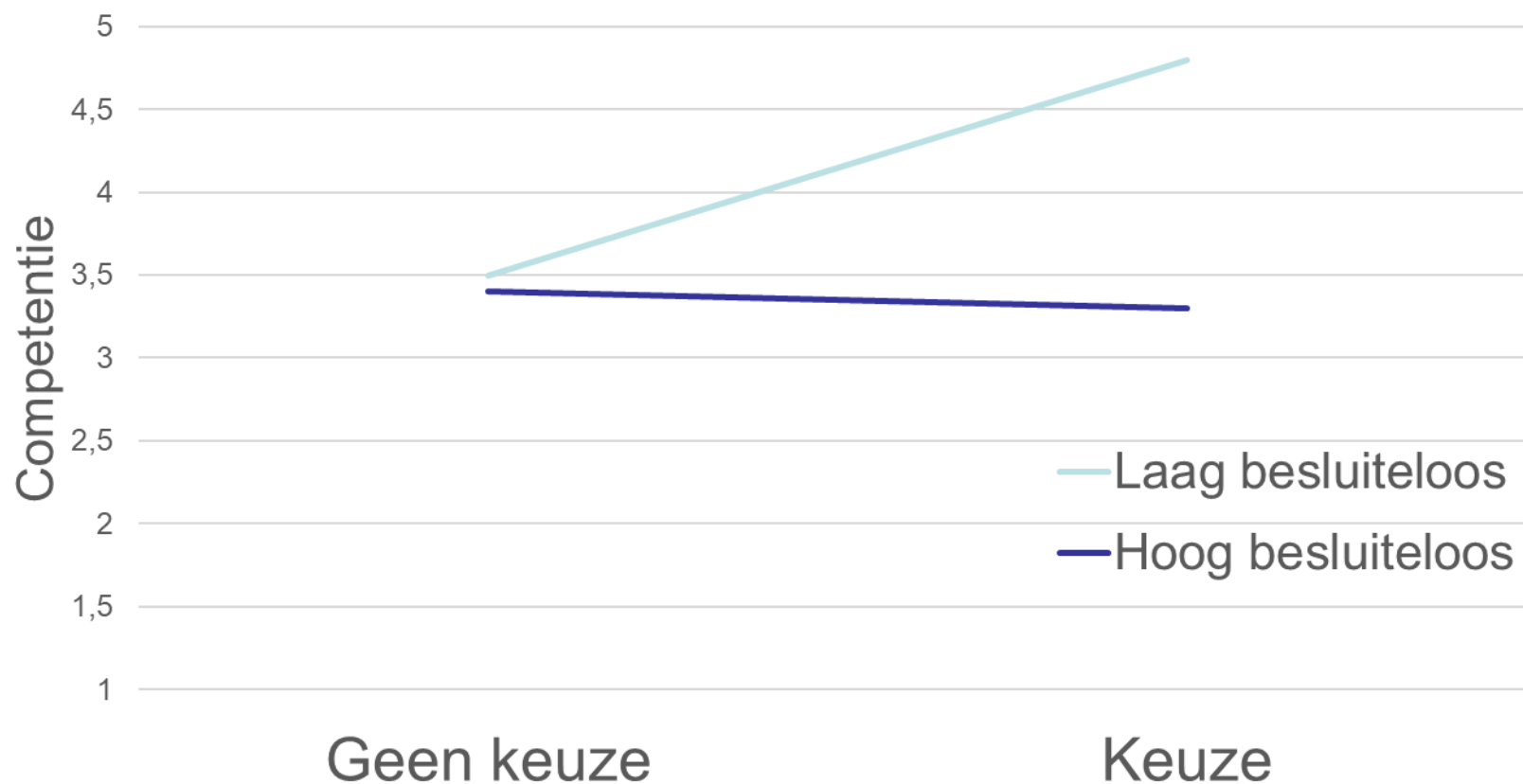

Keuze aanbieden

Waterschoot, J., Vansteenkiste, M., & Soenens, B. (2019). The effects of experimentally induced choice on elementary school children's intrinsic motivation: The moderating role of indecisiveness and teacher-student relatedness. *Journal of Experimental Child Psychology*, 188, 104692.

Keuze aanbieden

Waterschoot, J., Vansteenkiste, M., & Soenens, B. (2019). The effects of experimentally induced choice on elementary school children's intrinsic motivation: The moderating role of indecisiveness and teacher-student relatedness. *Journal of Experimental Child Psychology*, 188, 104692.

Meegaan met het perspectief van het kind

- Met weerstand mee veren veeleer dan deze te willen breken door te overtuigen en aan de kar te trekken

Voorbeeld

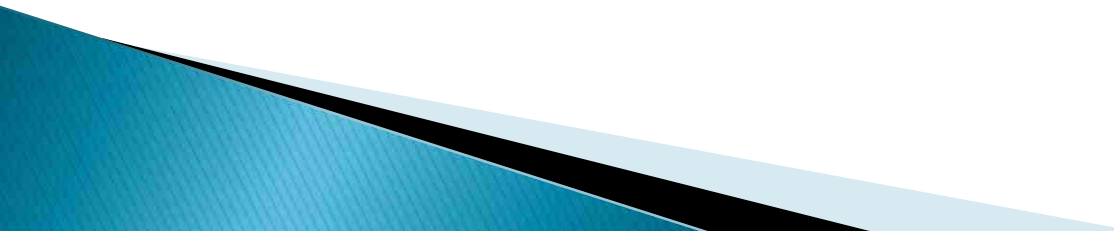
- ▶ Uw kind komt thuis van school en zegt het volgende: « Ik haat mijn leerkracht LO. Ik had zin om haar bril van haar hoofd te slaan! »

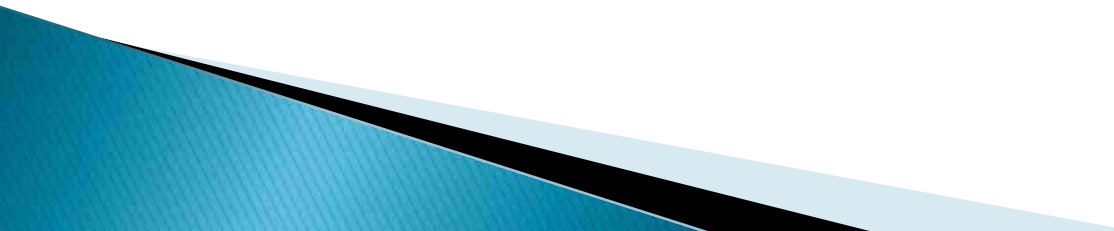
Meegaan met het perspectief van het kind

- **Interesse** tonen en proberen nieuwsgierig te zijn naar de redenen voor de weerstand
 - «Dit lijkt me wel heel heftig te zijn. Wat heb je meegemaakt? »
- **Aandachtig** luisteren is zeer cruciaal!
- **Valideren** / erkennen van het perspectief van het kind door bijvoorbeeld reflecties te hanteren
 - = raden / gissen
 - = benoemen van onderliggende gevoelens
 - = elaboreren van gezegde

Voorbeeld

- Vader: « Zeg, we gaan zo niet beginnen hé. »
 - Zoon: « Ik meen het. De bitch. »
 - Vader: « Het is al goed. Trouwens, wat helpt het om je zo kwaad te maken? Het zal de zaken alleen maar erger maken. »
-

Voorbeeld

- ▶ Vader: « Je bent kwaad op haar. »
 - ▶ Zoon: « Kwaad? Zeg maar woest! »
 - ▶ Vader: « Heel erg kwaad dus. Wat is er gebeurd? »
 - ▶ Zoon: « Elke keer laat ze de sportieve leerlingen teams maken en kiezen wie er in hun team zit. Ik schiet altijd als laatste over. »
-

Marbell-Pierre, K. N., Grolnick, W. S., Stewart, A. L., & Raftery-Helmer, J. N. (2019). Parental autonomy support in two cultures: The moderating effects of adolescents' self-construals. *Child Development*, 90, 825-845.

Stellen autonomieondersteunende ouders dan wel nog grenzen?

► Autonomie–ondersteuning betekent niet dat

- jongeren aan hun lot worden over gelaten om problemen, die ze bij het leren ervaren, op te lossen = **gebrek aan betrokkenheid**
- ouders geen regels of verwachtingen kunnen communiceren, alsof jongeren onbeperkte vrijheid genieten = **permissieve omgeving**

	Structuur = begeleiding	Gebrek aan structuur = chaos
Autonomie– ondersteunende omgevingen		
Controlerende omgevingen		

**Controlerende
stijl**

**Illegitiem,
bemoeizuchtig**

**Tijdelijke
gehoorzaamheid**

**Opstandig
verzet**

**Autonomie-
ondersteunende
stijl**

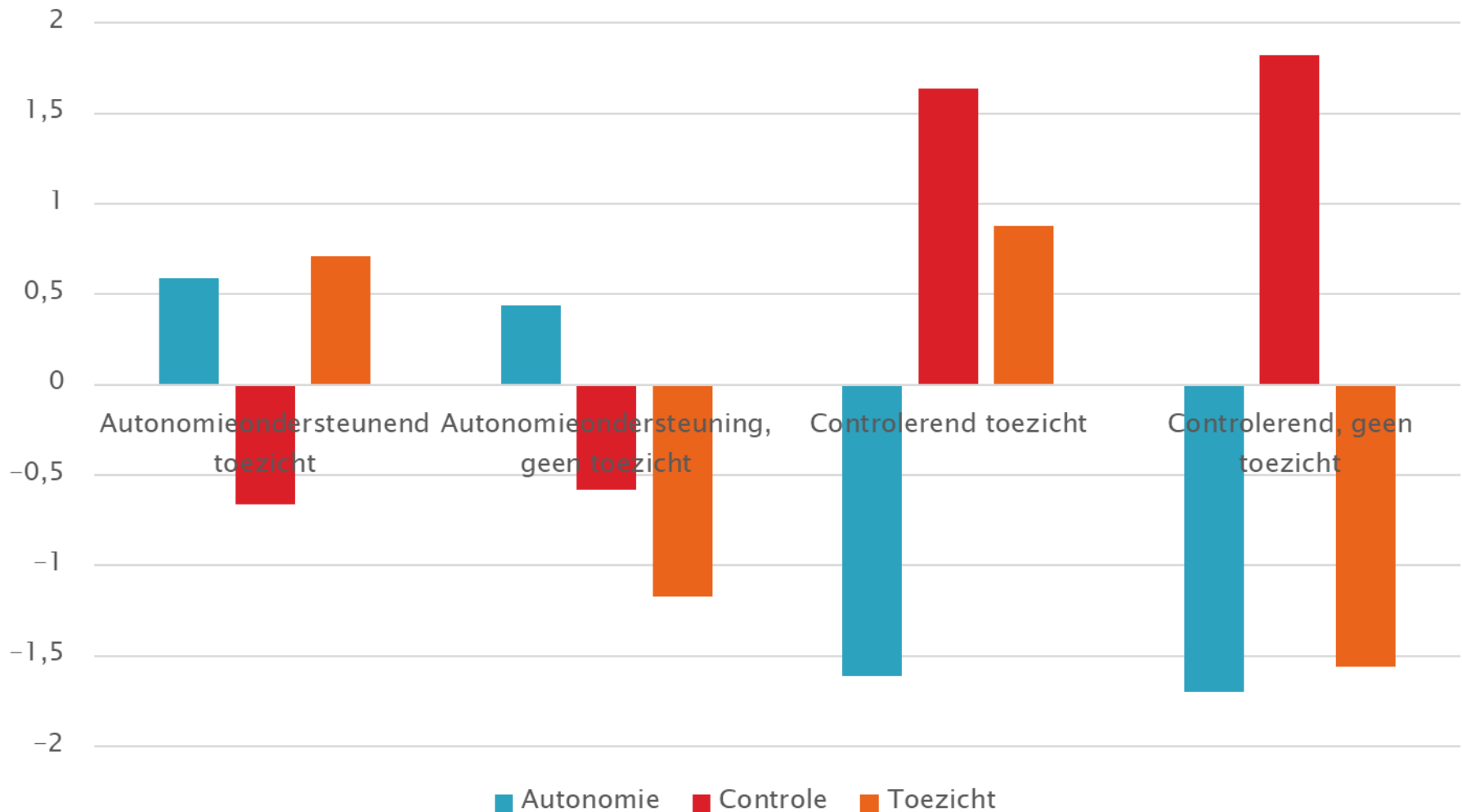

Legitiem

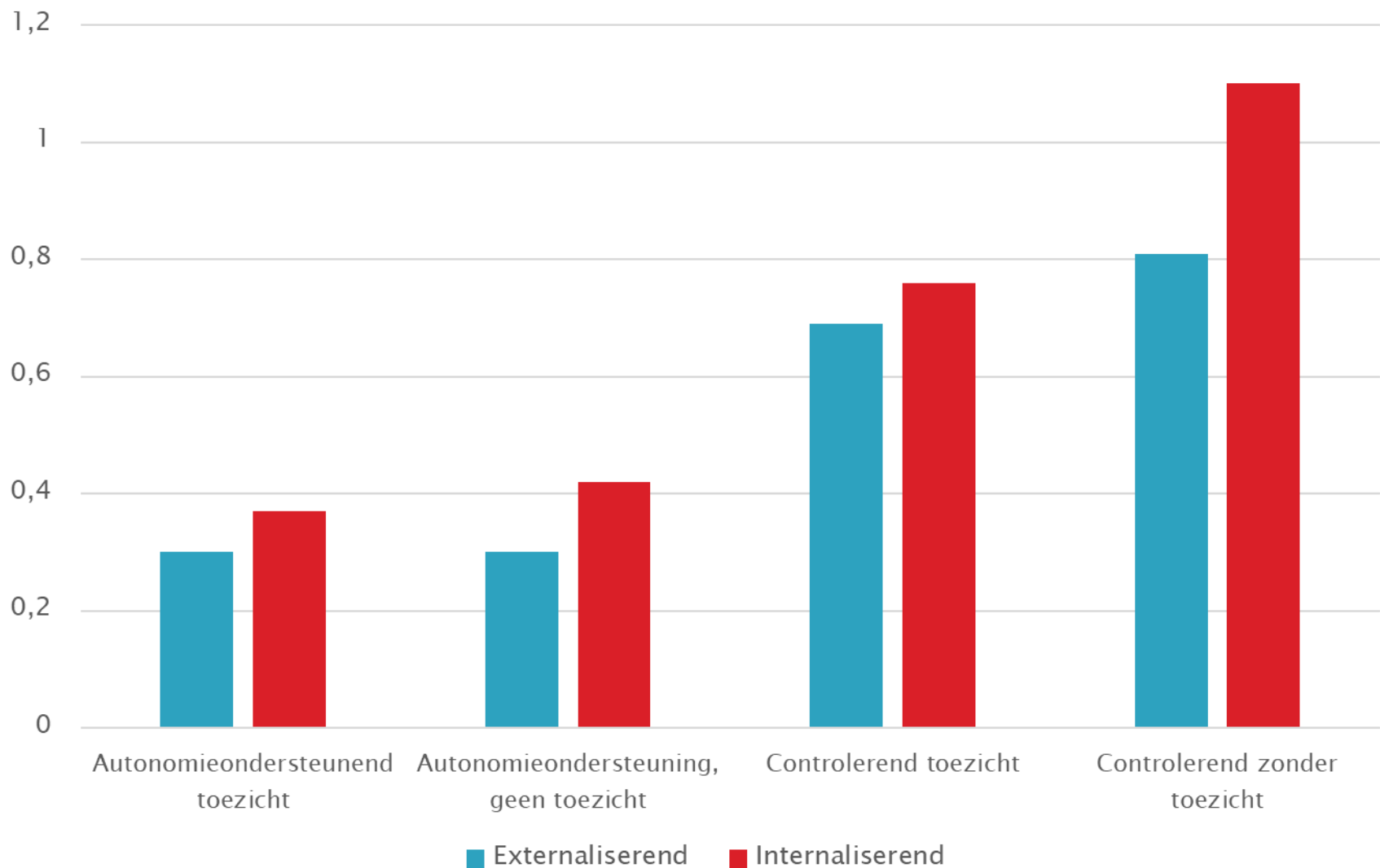

**Vrijwillige
gehoorzaamheid**

**Aanvaarding =
Attitudeverandering**

Rodríguez-Meirinhos, A., Soenens, B., Antolin-Suarez, L., Oliva, A., Brenning, K., & Vansteenkiste, M. (in press). When is parental monitoring effective? A person-centered analysis of the role of autonomy-supportive and psychologically controlling parenting in referred and non-referred adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*.

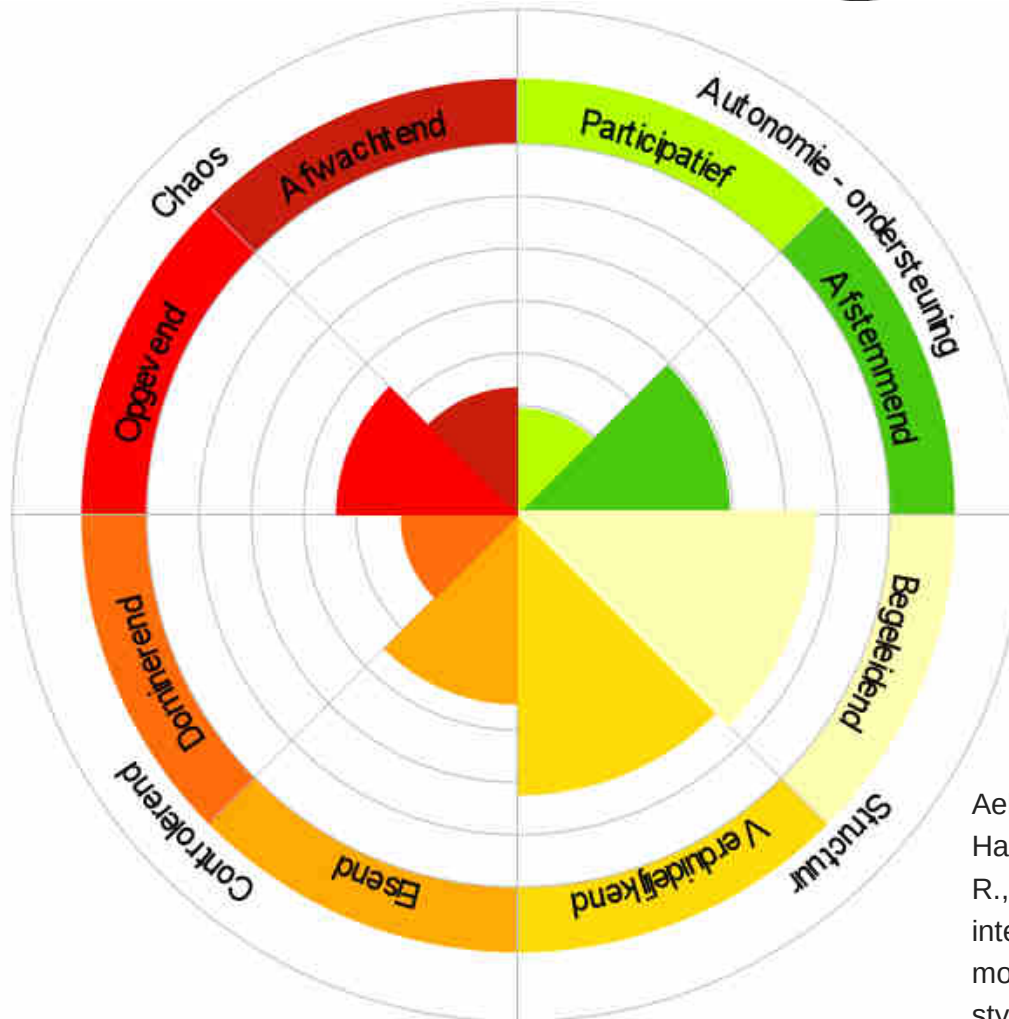

Rodríguez-Meirinhos, A., Soenens, B., Antolin-Suarez, L., Oliva, A., Brenning, K., & Vansteenkiste, M. (in press). When is parental monitoring effective? A person-centered analysis of the role of autonomy-supportive and psychologically controlling parenting in referred and non-referred adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*.

Structuur en autonomieondersteuning

- ▶ De kunst is om binnen een gestructureerd kader inspraak te bieden
- ▶ Bijvoorbeeld: via inspraak en keuze tot afspraken komen over
 - Wie welke huishoudelijke taken doet
 - Wanneer schoolwerk wordt gedaan
 - Met wie en tot wanneer je kan uitgaan
 - Hoelang en waar je kan gamen of op social media zitten

Structuur en autonomieondersteuning

Aelterman, N., Vansteenkiste, M., Haerens, L., Soenens, B., Fontaine, J. R., & Reeve, J. (2019). Toward an integrative and fine-grained insight in motivating and demotivating teaching styles: The merits of a circumplex approach. *Journal of Educational Psychology*, 111, 497-521.

Algemeen besluit

- ▶ Psychologische behoeftebevrediging = vitamines van groei
- ▶ Autonomieondersteunende ouders voeden groei
- ▶ Autonomieondersteunend opvoeden en grenzen trekken kunnen hand in hand gaan

